

3. Umetnost

Stari Egipčani so bili izjemni slikarji. Njihove slikarije so pogosto krasile

3	13	8	1			14	
---	----	---	---	--	--	----	--

 pokojnikov, palače, templje ... Egipčanske slike so naslikane na način, ki ga imenujemo egipčanski kánon. Pri upodobljenih ljudeh lahko opazimo poseben način slikanja. Osebe so upodabljali s profila, vendar so oči

Slika: The Ancient Egypt Site.

upodobili nesorazmerno, kot bi obraz pravzaprav naslikali od spredaj. V istem položaju je tudi trup, v bokih je telo zasakano, nogi sta v razkoraku.

4. Obrt in trgovina

Upodobitve na stenah grobnic danes kažejo tudi na živahno obrtno in trgovsko dejavnost v starem Egiptu. Naslikani prizori nazorno prikazujejo raznovrstne dejavnosti, od dela v pekarni, varjenja piva, dela v delavnicah, doma, na ladji, kot tudi prizore ribolova in govedoreje. V tistem času je cvetela tudi trgovska menjava, najpogosteje hrane in tkanin. Peki so kruh, ki so ga izdelovali iz ječmena, delili med vojake in delavce. Ječmen je bil prav tako glavna sestavina

	4	11	12				
--	---	----	----	--	--	--	--

, ki so ga izdelovali po posebnem postopku.

Slika: Ancient Egypt Online.

5. Pogrebne navade

Stari Egipčani so življenju v onostranstvu pripisovali velik pomen.

6	6			14	13	7	5	
---	---	--	--	----	----	---	---	--

 je postopek, s katerim naj bi se telo človeka ohranilo za posmrtno življenje. Pokojniku so odstranili notranje organe, v prsnem košu so mu pustili le srce. Notranjščino človeka so nato napolnili z različnimi dišavnicami in s snovmi (npr.

Kako so živeli stari Egipčani?

1. Religija in mitologija

Stari Egipčani so bili

	8		4	10		4		10	4
--	---	--	---	----	--	---	--	----	---

.

Verovali so v več kot 3.000 bogov. Najpomembnejši so bili Oziris, njegova žena Izida in njen sin Hor. Najvišje božanstvo je bil bog sonca, Amon Ra. Verjeli so, da se vsako jutro rodi kot dojenček, zvečer pa postane starec, ki ponoči umre. Vsako božanstvo je bilo povezano z neko živaljo, ki je predstavljala živo podobo boga.

Slika: Oziris, Anubis in Horus. Wikipedia.

2. Jezik in pisava

Egipčanska pisava,

16			13	3			4
----	--	--	----	---	--	--	---

, je bila dolgo časa nerazumljena in zavita v skrivnost. Beseda pomeni pravzaprav »sveti zapisi«. Stari Egipčani so poznali in uporabljali več kot 700 znakov, s katerimi so zapisovali govor. Nekateri znaki so enakovredni današnjim črkam, drugi zlogom, tretji pa označujejo celotno besedo. Pisava

Slika: Wikipedia.

se je skozi čas spreminjala in poenostavljala. Takšni okrajšani in poenostavljeni pisavi pravimo tudi kurzivna ali hieratska pisava.

8. Zapuščina/dediščina

Ena izmed prvih civilizacij je za seboj pustila bogato kulturno dediščino. Še danes lahko občudujemo njihove svojevrstne arhitekturne dosežke v obliki piramid, templjev in palač. Egipčani so zaslužni tudi za številne nove izume in iznajdbe, bili so izjemni matematiki, astronomi, astrologi in zdravniki. Zanimanje za egipčansko kulturo se je v Evropi razmahnilo v 18. stoletju, v 19. stoletju pa so   evropskih sil postali celo organizatorji izkopavanj, zbiranj in odvažanj spomenikov iz Egipta. Bogate zbirke staroegipčanskih predmetov lahko še danes občudujemo v številnih evropskih muzejih.

Slika: Baron Jozef Schwegel. Avtor: Heinrich von Angeli, 1868 (NMS/OZUU; foto: Tomaz Lauko).

Viri:

Brodnik, V. et al., *Prve visoke civilizacije. V: Zgodovina 1. Učbenik za prvi letnik gimnazije.* Ljubljana: DZS, 1997.

Ceserani, G. P., *Tutankamon.* Ljubljana: Založba DOMUS, 1989.

Kajfež, T. et al., *Mumija in krokodil. Slovenci odkrivamo dežele ob Nilu. Katalog razstave.* Ljubljana: Narodni muzej Slovenije, 2014.

Kocuvan, E., *Egipčanska knjiga živih.* Ljubljana: Modrijan, 1997.

Slovar slovenskega knjižnega jezika. Spletna izdaja. ZRC, 2000. Dostopno na <http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>.

KONČNO GESLO:

-
    ,
      .

Ozirisova žena in Horusova mati. Pogosto so jo upodabljali kot žensko s prestolom na glavi.

Ime in priimek

Ime OŠ

Naslov OŠ ali domači naslov

Rešitev oddaj v svoji knjižnici ali jo pošlji na naslov: **MKL, Pionirska – center za mladinsko književnost in knjižničarstvo, Kersnikova 2, 1000 Ljubljana** »Za MEGA kviz«

Pripravili: Tomislav Kajfež, mag., Nina Vošnjak in Alja Vute, Narodni muzej Slovenije
Sodelovala: Žiga X Gombač in Ivan Mitrevski

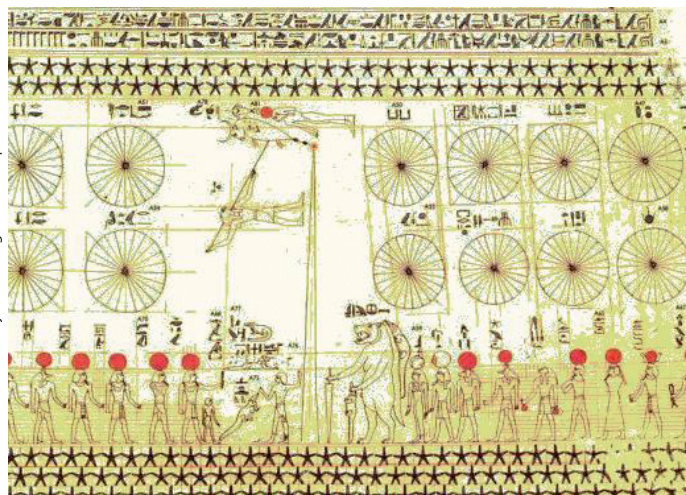
Slika: Wikipedia.

cedrovo olje) ter zašili. Pokojnika so nato povili v povoje iz tankega platna ter pokopali v grobnico.

6. Merjenje časa

Stari Egipčani so se ukvarjali tudi z

, ta je bila v času starega Egipta izjemno pomembna. Nebo in nebesne pojave so opazovali kar iz svetišč, sestavili pa so tudi že prve

Slika: Zemljevid nočnega neba. Wikipedia.

horoskope. Kmetom so obdobje setve poljščin določali učeni svečeniki, saj jim je z opazovanjem nebesnih pojavov uspelo sestaviti že prve koledarje. Imhotep je zaslužen tudi za koledar, ki ga sestavlja 365 dni in četrtnedneva, razdeljen pa je na 12 mesecev in 3 letne čase.

7. Medicina

Druga izjemno pomembna dejavnost, s katero so se ukvarjali svečeniki, pa je bila medicina. Če je človek zbolel, so verjeli, da so ga obsedli zli duhovi. Poznavanje   ter zdravljenje različnih bolezni je bilo sicer na izjemno visoki stopnji. Zdravniki so bolniku določili bolezen in predpisali zdravila.

Slika: Staroegipčanski medicinski pripomočki. Wikipedia.